

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО - ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (51)

Вінниця, 2026

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Ідентифікатор медіа – R30-01367

Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- Дисемінація передового педагогічного досвіду
- Відомі імена року
- Проби пера
- Конкурси
- Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 8 від 19 лютого 2026 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** канд.пед.наук, доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д-р.пед.наук, проф. Мисліцька Н.А., д-р.філол.наук Войцехівська Н.К., канд.філол.наук, доц. Січкарь С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини)

*Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції*

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 1(51) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2026. 160с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2026

ЗМІСТ

ЛЕСЯ УКРАЇНКА: ДО 155-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

БАБІЙ АЛЛА, ІСКРА СВІТЛАНА ЛЕСЯ УКРАЇНКА: ДО 155-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ УНІКАЛЬНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ ТА ЇЇ ТВОРЧОЇ СПАДЩИНИ	3
РОМАНУХА ЮЛІЯ, СМІРНОВА СВІТЛАНА, КОНІЧЕК ТЕТЯНА, ДУДКЕВИЧ НАТАЛІЯ ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ЖИТТЯ І ТВОРЧОСТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ: УСНИЙ ЖУРНАЛ ДО 155-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ НА ДОПОМОГУ ВЧИТЕЛЮ-СЛОВЕСНИКУ	9
БЕРЕЖАНСЬКА ОЛЬГА МИСТЕЦЬКА САМОРЕАЛІЗАЦІЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ АМАТОРСЬКОГО ТЕАТРАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	20

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ ТА ГРОМАДЯНОЗНАВСТВА

БАДАЛОВА ЛЮДМИЛА ЗНАЧЕННЯ ОСВІТИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ	31
БАКАЛОВА НАТАЛІЯ ОСВІТА ЯК МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДЛЯ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ ДЕРЖАВИ.....	32
ДРОВОЗІЮК ЛІДІЯ ОСВІТА ЯК ЦІННІСТЬ: ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЗРІЗ	35
МАШТАЛЯР ЙОСИП ВИХОВАННЯ ЧЕРЕЗ ЗВУК: ЯК СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ ФОРМУЄ ЦІННОСТІ МОЛОДІ.....	39
КОЛЕСНИК ОЛЕКСАНДР, КОЛЕСНИК ОЛЕНА ПОЛІТИКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ: МІЖ АКАДЕМІЧНОЮ ІСТОРІЄЮ ТА СУСПІЛЬНИМ ЗАПИТОМ.....	41
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, ЮРЧАК КРІСТІНА НОВИЙ ПРАВОПИС У ЗМІ: АНАЛІЗ ДОТРИМАННЯ НОРМ У ПУБЛІЧНОМУ ДИСКУРСІ	51
ПРИСЯЖНЮК ДМИТРО, МАРТИНЮК ВІКТОР, БИСТРИЦЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ВІННИЦЬКОГО ПОВІТУ КІНЦЯ ХІХ ПОЧАТКУ ХХ СТ.	56

КУЛЬТУРА, НАУКА, ОСВІТА: СМИСЛОЖИТТЄВІ ЦІННОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

РУДА ТЕТЯНА МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ	60
КОНОПКО ОЛЬГА КРОКУЮЧИ РАЗОМ: ЯК ВИХОВАТЕЛЬ-МЕТОДИСТ ФОРМУЄ КОМАНДУ ОДНОДУМЦІВ	62
СТЕПОВА АЛЛА ОБРАЗИ ФРАНЦУЗЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ У ХУДОЖНІХ ІНТЕРПРЕТАЦІЯХ	66
ДИМІНСЬКА ВАЛЕНТИНА, ПЕКУРАРУ ЛЮДМИЛА ВЧИМОСЯ У КЛАСИКІВ	72
ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, ЦІСАР ІРИНА СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ	79
ХОМІЩЬКА НАТАЛІЯ, ІЩУК ВІКТОРІЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК У МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ АРТ-ТЕРАПІЇ В РОБОТІ З ДОШКІЛЬНИКАМИ.....	82

ШЕРШУН ГАЛИНА РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У ФОРМУВАННІ СВІДОМОГО СТАВЛЕННЯ ДО БЕЗПЕКИ ЯК ЧАСТИНИ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ.....	85
МИХАЛЬЧИШИНА ЛАРИСА ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ДЕРЖАВИ НА ГЛОБАЛЬНИХ РИНКАХ	87
ЛЕЛЯК ЛЮДМИЛА ПРОЦЕС РЕКРЕАЦІЇ ПІСЛЯ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМИ ВПРАВАМИ	90
ОСИП ЮРІЙ, ОСИП МАРІЯ РОЛЬ ГУРТКОВОЇ РОБОТИ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	95
ЛИМАР ОЛЕНА ОСВІТА У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ ЯК ОСНОВА ПРОЗОРОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ БЮДЖЕТНИХ ПРОЦЕСІВ	102
ПОХИЛЮК ОЛЕНА МОРАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРИ ВПРОВАДЖЕННІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	105
НЕЧИПОРЕНКО ТАЇСІЯ ДИТЯЧІ СВЯТА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ: ТВОРЧО. ВЕСЕЛО. ЦІКАВО.	107
НАДКЕРНИЧНА ЛЮБОВ, СВЕРЛОВИЧ ВАЛЕНТИНА ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА.....	112
ТЕРЕЩУК АНДРІЙ ВАЛЕОЛОГІЧНА ТА МОРАЛЬНА ОСВІТА У ПЕДАГОГІЦІ Я.-А. КОМЕНСЬКОГО	117
БУГА ОКСАНА, ДЯЧЕНКО ВІКТОРІЯ НАУКОВО-ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВИХ НАВИЧОК ТА ВМІННЯ ПРИЙМАТИ РІШЕННЯ	121
ВДОВІНА КАТЕРИНА ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ ПІДЛІТКІВ	124
КУШКО ІГОР, ЛИСАК ІГОР ПІДГОТОВКА ДО НМТ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: АНАЛІЗ ВИКЛИКІВ ТА СТРАТЕГІЧНІ РІШЕННЯ	127
ВОЛКОДАВ ТЕТЯНА ЗАСТОСУВАННЯ МАТРИЧНИХ МЕТОДІВ У ЕКОНОМІЧНОМУ АНАЛІЗІ ТА МОДЕЛЮВАННІ.....	131

МОВА І ЛІТЕРАТУРА У СУЧАСНОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ

КУЦЕНКО ТЕТЯНА ІНОЗЕМНІ МОВИ ТА ЕТИКА МІЖНАЦІОНАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ: ШЛЯХ ДО ПОРОЗУМІННЯ	139
БЕРЕЗОВСЬКА ВІТАЛІНА ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ НА УРОКАХ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	141
ГОЛОВАНІЮК ВАЛЕНТИНА, ГЕДЗ ДАР'Я «ЖИТТЯ НА ОБОЧИНІ»: МАРГІНАЛЬНІСТЬ ЯК СПОСІБ ЖИТТЯ В РОМАНІ М. КАННІНГЕМА «ДІМ НА КРАЮ СВІТУ»	146
УСИК МАРІЯ СЛІПІ ПРОРОКИ ВОЛІ: ТРАГЕДІЯ ТА ТРИУМФ УКРАЇНСЬКОГО КОБЗАРСТВА.....	149
ШУЛИЧЕНКО ОЛЕКСІЙ ГАМЛЕТ ЯК ПРЕДСТАВНИК НОВОГО ПОКОЛІННЯ. ТРАГЕДІЯ І ТРИУМФ	152
ШЛІХТЕНКО ЮЛІЯ, КУЛІЧЕНКО АНГЛЕЛІНА-АНАСТАСІЯ THE USE OF FIGURATIVE LANGUAGE IN CONTEMPORARY ENGLISH SONG LYRICS.....	154
ЛОБОДА МАРІЯ АВТОРСЬКА ПОЕЗІЯ «Я – ТАНК, Я – ВІЙНА, Я – ВБИВАЮ».....	158
ВИМОГИ до написання статей	159

Загалом, як слушно зауважують с. 66]. Отже, впровадження штучного І. Дятлова та ін., «філософія штучного інтелекту в освіту потребує не лише інтелекту є інструментом для розуміння технологічної грамотності, а й моральної того, як технології можуть змінити наше чутливості – здатності зберігати людську суспільство... і формує базові принципи, які гідність, свободу вибору та довіру у світі, де мали б регулювати використання ШІ, щоб інтелект перестає бути виключно людським уникнути етичних і моральних проблем» [2, привілеєм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Гришко В. І., Киричук Б. С. Академічна доброчесність і штучний інтелект: подолання викликів у освітньо-науковій діяльності України та зарубіжних держав. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2024. Вип. 85, ч. 2. С. 305–310. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.2.45>
2. Дятлова І., Патлайчук О., Ступак О. Етичні виклики та перспективи філософії штучного інтелекту у XXI столітті. *ГРАНІ*. 2025. Т. 28. № 2. С. 66-71. DOI: <https://doi.org/172540>
3. Пилипенко Н. М., Губарь О. Г., Чирва Г. М. Етичні аспекти використання штучного інтелекту у навчальних процесах та робота з даними здобувачів освіти. *Global Innovations and Collaborative Solutions in Contemporary Science*. Futurity Research Publishing, 2023. С. 139–142. URL: https://futurity-publishing.com/international_conference_3/ (дата звернення: 06.11.2025).
4. Рекомендації щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти. Київ : Міністерство освіти і науки України; Міністерство цифрової трансформації України, 2025. 56 с. URL: <https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/page/community/docs/Регулювання%20ШІ.pdf> (дата звернення: 06.11.2025).

Стаття надійшла до редакції
25 січня 2026р.

ДИТЯЧІ СВЯТА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ:

ТВОРЧО. ВЕСЕЛО. ЦІКАВО.

УДК 373.3.091.33 – 027.22:792.026

НЕЧИПОРЕНКО ТАЇСІЯ

викладач психолого-педагогічних дисциплін

Комунального закладу вищої освіти

«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Постановка проблеми. Дитячі свята в сучасній школі - це важлива частина виховного процесу. Вони сприяють розвитку в учнів почуття єдності, творчого потенціалу, відповідальності та сприяють покращенню атмосфери в колективі.

Сучасні свята в школах відрізняються інтерактивністю, новими форматами та часто враховують індивідуальні інтереси учнів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Відомі педагоги минулого

(зокрема С. Русова, А. Макаренко, в Сухомлинський та ін.) розглядали свята як ефективний інструмент у вихованні гармонійно розвинених, добрих та соціально активних дітей. Проблема організації інтерактивних дитячих свят в сучасній школі займаються В.М. Гриньова, О.Я. Савченко, В.А.Постовой, О.І.Поліщук, С.О. Шевченко, Л.О. Терентьева та ін. Сучасні наукові дослідження характеризуються зростанням інтересу до теоретичного обґрунтування і практичного проведення інтерактивних свят для школярів. Проте аналіз літератури засвідчив, що питання визначення особливостей організації та проведення інтерактивних свят в сучасній українській школі в умовах сьогодення не набуло достатньої розробки.

Виокремлення мети та основних завдань дослідження. Метою даної статті є звернути увагу на особливості підготовки та проведення інтерактивних дитячих свят в сучасній українській школі, розуміння впливу дитячих свят на розвиток особистості та специфіки шкільних свят в умовах воєнного часу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дитяче свято - важлива частина життя дитини, це радісна подія, яка дозволяє розслабитися, забути, а часом і просто відпочити від буднів. Без свят важко уявити дитинство. Свята духовно збагачують дитини, розширюють його знання про навколишній світ, допомагають відновлювати старі і добрі традиції, об'єднують і спонукають до творчості. Займаючись його підготовкою, педагоги, вихователі, батьки повинні в першу чергу орієнтуватися на інтереси дітей, для яких і готується це свято. І головний критерій добору матеріалу тут - видовищність,

яскравість і веселість, відповідність змісту віку учасників свят.

Діти завжди дуже чекають свята, бо свято - це радість спілкування, радість творчості і співтворчості, радість самовираження, радість розкріпачення і взаємозбагачення. Святкова атмосфера, краса оформлення приміщення, музики, костюмів, добре підібраний репертуар, барвистість виступів дітей - все це важливі складові дитячого свята.

Сучасні науковці в галузі педагогіки розглядають дитячі свята як важливий елемент виховання і соціалізації дитини. Вони відзначають, що такі заходи сприяють розвитку емоційної сфери, формуванню соціальних навичок, культурного виховання, а також дають можливість дітям виражати творчість та самовираження.

Основні ідеї, які пропонують сучасні вчені про дитячі свята:

Формування емоційного інтелекту.

Соціалізація та комунікативні навички.

Культурне виховання.

Розвиток творчих здібностей.

Позитивна атмосфера та мотивація.

В основі кожного свята, розваги лежить певна ідея, яка повинна бути донесена до кожної дитини. Ця ідея повинна проходити через весь зміст свята, розкриттю її служать пісні, вірші, музика, танці, хороводи, інсценівки, художнє оформлення тощо. Ідея свята буде донесена до кожної дитини, якщо вона розкривається на доступному дітям художньому матеріалі, з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей. В сучасній українській школі зараз популярні такі типи свят як тематичні дні, екологічні акції, творчі конкурси та фестивалі, спортивні свята та змагання, інтерактивні квести та ігри, традиційні свята та фестивалі, свята на моральні теми.

Сучасні технології в організації дитячих свят. Сучасні шкільні свята стають креативнішими та різноманітнішими. Використовуються новітні технології, такі як мультимедіа, інтерактивні дошки, віртуальна реальність, щоб зробити свята більш цікавими й пізнавальними. Це допомагає залучати учнів до участі та зробити кожне свято справді особливим.

Ось кілька ключових технологічних рішень, які можуть бути корисними:

Анімація та VR/AR. Віртуальна та доповнена реальність (VR/AR) дозволяють створювати повністю інтерактивне середовище, де діти можуть поринути у фантастичні світи. Наприклад, VR-окуляри можуть дозволити дітям відвідати підводне царство або космос. Проекційні шоу можуть створити ілюзію руху та анімації на стінах або підлозі, що робить локацію схожою на чарівний світ.

Інтерактивні ігри та ігрові консолі. Використання ігор на консолях із сенсорним управлінням, таких як Nintendo Switch або PlayStation з камерою, може додати багато цікавих моментів для дітей, адже ігри можуть бути як розвивальними, так і розважальними. Ігри з інтерактивними екранами, такими як Kinect, де дітям не потрібні контролери, теж популярні.

Дрон-шоу. Якщо дозволяє простір і ситуація в країні, дрон-шоу може бути неймовірним видовищем, яке зачаровує дітей та дорослих. Спеціально запрограмовані дрони створюють анімації у повітрі та синхронізуються з музикою чи світловими ефектами.

Роботи та анімовані персонажі. Робототехнічні персонажі можуть розважати дітей та проводити інтерактивні конкурси. Вони можуть відповідати на запитання, грати в ігри, розповідати історії.

Інтерактивні фігури на основі штучного інтелекту, які реагують на дітей, можуть стати «друзями» на святі.

Фотобокси з миттєвим друком та GIF-камерами. Фотобокси дозволяють створювати фото та GIF-анімації, які друкуються миттєво або можуть бути відправлені на електронну пошту батькам. Це дає можливість дітям залишити на пам'ять щось яскраве та веселе.

3D-друк подарунків та сувенірів. Під час свята можна створити спеціальну зону, де діти можуть спостерігати за процесом 3D-друку невеликих сувенірів. Це може бути як подарунок на пам'ять про захід.

Світлові та лазерні шоу. Використання світлодіодних або лазерних інсталяцій створює казкову атмосферу, особливо в темних залах чи на відкритому повітрі. Лазерні шоу можуть також включати анімації чи ефекти, синхронізовані з музикою.

Голограми. Сучасні голографічні проекції дозволяють «втілити» будь-якого казкового персонажа на святі. Голограма може вітати дітей, танцювати з ними або навіть «взаємодіяти».

Додатки для організації та спілкування. Для батьків існують спеціальні додатки для організації дитячих свят, які допомагають з координацією, плануванням та відправленням запрошень. Батьки можуть отримувати сповіщення, фото та відео прямо з місця святкування.

Використання сучасних технологій не тільки робить свято яскравішим, але й сприяє розвитку інтересу дітей до інновацій, творчого мислення і командної роботи, залучають їх до активної участі у підготовці та проведенні свят, забезпечують ефективну взаємодію між

педагогом і дитиною, а також між самими дітьми.

Основні інтерактивні види роботи:

Ігрові: рухливі, рольові та пізнавальні ігри.

Творчі майстер-класи (творчі майстерні): театральні постановки, музичні виступи, співи, театри-експромти, виставки і т.п.

Обговорення та дискусії: мозковий штурм, коло ідей, рефлексія.

Проектна діяльність: групові або індивідуальні проекти, де діти розробляють і презентують свої ідеї.

Квести.

Групові вправи та тренінги: командні ігри, комунікативні та релаксаційні вправи.

Інтерактивні технології. Використання мультимедійних засобів: інтерактивна дошка, навчальні відео та презентації і т.п.

Ігри-симуляції. Відтворення реальних або вигаданих ситуацій, де діти мають ухвалювати рішення та виконувати певні ролі.

Тематичні дні.

Свято несе радість усім дітям. Тому важливо, щоб кожна дитина брала в ньому посильну участь.

Сучасні психологи наголошують на важливості проведення шкільних свят навіть в умовах війни, підкреслюючи їхню роль у підтримці емоційного стану дітей та забезпеченні відчуття стабільності. Шкільні свята важливі в підтриманні емоційного стану учнів. Психологиня Галина Волошина зазначає, що радість та святкування є доречними навіть під час війни. Вона підкреслює, що відкладати життя та важливі події не варто, оскільки задоволення хоча б невеликих потреб позитивно впливає на загальний стан організму, підвищуючи рівень дофаміну та

покращуючи емоційний стан. Особливо це важливо для дітей, які потребують підвищеної турботи та уваги. Дитяча та сімейна психологиня Світлана Ройз надає рекомендації щодо організації шкільних свят в умовах війни:

Організація свят з урахуванням безпеки. Усі заходи проводяться в безпечних приміщеннях, які відповідають вимогам ДСНС, дотримання плану евакуації на випадок повітряної тривоги; використання онлайн-платформи для святкових заходів; уникнення гучних та несподіваних звуків.

Попередження про активності: якщо під час заходу плануються гучні або несподівані дії, важливо заздалегідь попередити про це всіх учасників; уникання несподіваних активностей: дії, які передбачають замотування, перевдягання чи пролазіння через щось, можуть викликати стрес.

Обмеження фізичних контактів: не всі діти зараз витримують доторкування, особливо від чужих людей.

Забезпечення видимості батьків (особливо для молодших школярів).

Роль свят у підтримці життєвих ритуалів. Психологиня Діана Савенко підкреслює, що навіть у складні часи важливо дотримуватися ритуалів, оскільки вони сприяють емоційному відновленню та стабільності.

В святкові програми доречно включати національні традиції, чим сприяти патріотичному вихованню школярів.

Символіка. Використання національних символів, жовто-блакитних кольорів. Вшанування пам'яті загиблих героїв хвилиною мовчання.

Емоційна підтримка. Проведення заходів, які сприяють позитивним емоціям: арт-терапія, творчі виставки, конкурси та ін.

Тематичність свят. Теми, які уникають стресових тригерів, але підтримують дух єдності та надії. Організація заходів із патріотичною спрямованістю: День захисників і захисниць України, День пам'яті Героїв Небесної Сотні, День Соборності України тощо.

Формат. Онлайн: концерти, конкурси, вікторини, майстер-класи. Офлайн: міні-свята в класах із дотриманням правил безпеки. Благодійні акції: збір допомоги для ЗСУ, плетіння сіток, написання листів підтримки тощо.

Інклюзивність. Участь дітей із різними рівнями підготовки та психоемоційного стану.

Врахування можливостей родин, які постраждали від війни, у підготовці до свят.

Залучення психологів або волонтерів до організації та участі у дитячих святах.

Отож, головна мета свят під час війни - підтримати дітей, дати їм відчуття стабільності та віри у краще майбутнє.

Висновки та перспективи подальших досліджень.

Організація сучасного дитячого свята - це досить складний і іноді непередбачуваний процес, але ці зусилля вартують кожної хвилини, оскільки радість і щастя дітей - найважливіша нагорода. Свято - це той момент, коли діти відчують любов, турботу і увагу, які дають їм зрозуміти, що вони особливі і потрібні. Крім того, на святі і під час підготовки до нього варто створити умови для повноцінного емоційного та мовного спілкування дітей, вжити всіх необхідних заходів безпеки. Важливо, щоб в програмі свята гармонійно поєднувалися різні види мистецтв, колективне і індивідуальне виконання. Свята повинні бути яскравими, цікавими, насиченими різноманітною діяльністю, орієнтованими як на розвагу, так і на розвиток дітей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Гриньова, В. М. Методика організації і проведення дитячих свят у школі. Харків: Основа, 2016. 115 с.
2. Савченко, О. Я. 2018. Виховання молодших школярів на основі національних традицій. Київ: Либідь, 2018. 128 с.
3. Постовой, В. А., Поліщук, О. І. Педагогіка свят: Сутність, цілі, функції. Львів: Світ, 2015. 254с.
4. Лісова, М. В. Організація дитячих свят у дошкільному закладі. Київ: Видавництво "Ранок", 2019. 188 с.
5. Шевченко, С. О. Традиційні та сучасні підходи до проведення дитячих свят у закладах освіти. Житомир: Вид-во ЖДУ, 2021. 124 с.
6. Малишева, Т. Г. Інноваційні форми дитячих свят у сучасній педагогіці. Одеса: Педагогічна думка, 2017. 200 с.
7. Редько, В. П., Дмитренко, О. І. Свято як педагогічний засіб розвитку особистості. Тернопіль: Навчальна книга, 2018. 188 с.
8. Терентьєва, Л. О. Методика підготовки та проведення дитячих свят у школі. Дніпро: Наукова книга, 2019. 205 с.
9. Ворожейкіна, О.М. 100 цікавих ідей для проведення шкільного свята. Харків: Вид. група «Основа», 2012. 222 с.

10. Горбов, А.С. Постановка видовищно-театралізованих заходів. упоряд. О. Колонькова. Київ: Шк. світ, 2010. 121 с.
11. Класному керівнику: колективні творчі справи / упоряд.: Л. Шелестова, Н. Чиренко. Київ: Шк. світ, 2010. 128 с.
12. Класному керівнику: творчі прийоми у виховній роботі / упоряд.: Л. Шелестова, Н. Чиренко. Київ: Шк. світ, 2010. 135 с.
13. Григор'єва, Л.І., Назаренко, Т.Г. Організація та проведення дитячих свят. Київ: Шк. світ, 2010. 128 с.
14. Бондаренко, Н.В. Як організувати дитяче свято. Київ: Шк. світ, 2012. 108с.

Стаття надійшла до редакції

12 лютого 2026р.

ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА

УДК 378.147.091.33 – 027.22:37

НАДКЕРНИЧНА ЛЮБОВ,

завідувачка практикою

СВЕРЛОВИЧ ВАЛЕНТИНА

заступник директора з навчально-виробничої роботи

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Abstract: *The article analyzes the role of the educational environment of a modern school in the formation of a student's personality. It is noted that pedagogical practice is an important tool for understanding the problem of the educational environment and, at the same time, an effective means of forming the teacher's professional competence in the field of creating conditions for the development of the child.*

Key words: *personality, environment, educational environment, joint activity, interpersonal interaction, future teachers, pedagogical practice.*

Постановка проблеми. Сучасна система освіти в Україні дедалі більше орієнтується на особистісно орієнтоване та компетентісне навчання, що передбачає не лише оновлення змісту освіти, а й зміну умов, у яких відбувається освітній процес. У цьому контексті особливої актуальності набуває проблема формування такого освітнього середовища, в якому учень буде активним суб'єктом діяльності, де задовольнятимуться потреби його особистісного розвитку, світогляду, ціннісних орієнтацій, соціальної зрілості.

Освітнє середовище є просторово-педагогічною системою, що включає умови, відносини, технології, цінності й практики, які створюють передумови для всебічного розвитку дитини. Воно є своєрідним ключовим чинником розвитку компетентностей учнів та визначає, чи буде дитина почуватися в школі безпечно, чи матиме можливість вільно висловлювати власну думку, чи сформуються в неї критичне мислення, мотивація до навчання, відповідальність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема дослідження